

Kommittédirektiv

Införande av nya uppgiftsskyldigheter för betaltjänstleverantörer

Beslut vid regeringssammanträde den 22 oktober 2020

Sammanfattning

EU har antagit ett nytt direktiv och en förordning om införande av vissa krav för betaltjänstleverantörer. Direktivet och förordningen ska börja tillämpas den 1 januari 2024.

En särskild utredare ska lämna förslag till de författningsändringar som krävs för att anpassa svensk rätt till de nya kraven på betaltjänstleverantörer.

Utredaren ska bl.a.

- analysera vilka författningsändringar som behövs för att genomföra direktivet i svensk rätt,
- analysera vilka författningsändringar som behövs för att anpassa svensk rätt till förordningen,
- analysera om det behöver införas några ytterligare sanktioner,
- beakta det arbete som pågår inom EU för genomförandet av direktivet och förordningen, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Uppdraget ska redovisas senast den 30 november 2021.

Uppdraget att föreslå anpassningar av svensk rätt till nya EU-krav på betaltjänstleverantörer

Vad innebär de nya EU-rättsakterna?

Under våren 2020 beslutades inom EU om ett nytt direktiv inom mervärdesskatteområdet, rådets direktiv (EU) 2020/284 av den 18 februari 2020 om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller införandet av vissa krav för betaltjänstleverantörer samt en kompletterande förordning, rådets förordning (EU) 2020/283 av den 18 februari 2020 om ändring av förordning (EU) nr 904/2010 vad gäller åtgärder för att stärka det administrativa samarbetet för att bekämpa mervärdesskattebedrägeri. Direktivet och förordningen ska börja tillämpas den 1 januari 2024. Ytterligare arbete pågår inom EU för att underlätta genomförandet av direktivet.

Ändringsdirektivet innebär att en ny skyldighet ska införas för betaltjänstleverantörer. Skyldigheten innebär att betaltjänstleverantörer ska redovisa uppgifter om vissa betalningstransaktioner som de genomför. Uppgifterna ska redovisas till Skatteverket som ska sända dessa vidare till Europeiska kommissionen som i sin tur samlar uppgifterna i ett centralt elektroniskt system, kallat Cesop. Förordningsändringarna innehåller administrativa regler för hur insamlingen och hanteringen av uppgifter ska gå till. Syftet med förslagen är att bekämpa mervärdsskattebedrägerier.

Rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (kallat mervärdesskattedirektivet) har genomförts i svensk rätt genom mervärdesskattelagen (1994:200). Några skyldigheter för betaltjänstleverantörer att lämna information finns varken i det ursprungliga mervärdesskattedirektivet eller mervärdesskattelagen.

Betaltjänster och betaltjänstleverantörer regleras i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG (kallat andra betaltjänstdirektivet). Andra betaltjänstdirektivet har genomförts i svensk rätt i huvudsak genom lagen (2010:751) om betaltjänster (kallad betaltjänstlagen).

Hur ska direktivet genomföras och vilka ytterligare författningsändringar krävs?

Det finns behov av att analysera och överväga ett antal frågor med anledning av ändringsdirektivet och förordningen samt dess genomförande i svensk rätt. En särskild utredare bör få i uppdrag att göra detta.

Betaltjänstmarknaden är redan i dag relativt hårt reglerad bl.a. genom betaltjänstlagen och lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Det är därför nödvändigt att de nya förpliktelser som ska införas fungerar väl med de skyldigheterna som redan finns för betaltjänstleverantörer.

I betaltjänstverksamhet är det nödvändigt att uppfylla kraven i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) samt regler om tystnadsplikt i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Det är nödvändigt att den nya rapporteringsskyldigheten inte bryter mot dessa bestämmelser.

En EU-förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater. Den aktuella förordningen innehåller skyldigheter för bl.a. Skatteverket att genomföra insamling och hantering av en stor mängd uppgifter. Det finns därför ett behov av att analysera och överväga om och i så fall vilka ändringar som krävs i svensk rätt med anledning av ändringarna i förordningen.

Varken i förordningen eller ändringsdirektivet finns det några sanktioner föreskrivna för betaltjänstleverantörer som inte uppfyller sina förpliktelser. Medlemsstaterna är dock skyldiga att se till att betaltjänstleverantörerna faktiskt rapporterar nödvändiga uppgifter.

Det finns näringsrättsliga sanktioner som kan beslutas av Finansinspektionen. De sanktionerna ska säkerställa att gällande regelverk för betaltjänstverksamhet följs, se t.ex. 8 kap. 2 § andra stycket och 8 kap. 8 § betaltjänstlagen. Det är dock inte säkert att dessa sanktioner är tillräckliga för att säkerställa att betaltjänstleverantörerna uppfyller sina skyldigheter.

Utredaren ska därför

- analysera vilka författningsändringar som behövs för att genomföra direktivet i svensk rätt,
- analysera vilka författningsändringar som behövs för att anpassa svensk rätt till förordningen,
- analysera om det behöver införas några ytterligare sanktioner,
- beakta det arbete som pågår inom EU för genomförandet av direktivet och förordningen, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Konsekvensbeskrivningar

Utredaren ska lämna en redovisning av samhällsekonomiska och andra effekter av förslagen, inklusive kostnader och andra konsekvenser som uppstår för betaltjänstleverantörer, konsumenter, näringsliv och det allmänna. Om förslagen leder till kostnadsökningar eller intäktsminskningar för staten ska utredaren föreslå finansiering. När det gäller förslagets konsekvenser ska utredaren följa kommittéförordningen (1998:1474) och förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Kontakter och redovisning av uppdraget

Utredaren ska inhämta information och synpunkter från berörda myndigheter och betaltjänstleverantörer samt andra relevanta aktörer. Utredaren ska vidare hålla sig informerad om och vid behov beakta relevant arbete som pågår inom Regeringskansliet och utredningsväsendet.

Uppdraget ska redovisas senast den 30 november 2021.

(Finansdepartementet)